

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

## แบบฝึกหัด เรื่อง การวิเคราะห์คุณค่าวรรณคดี (รสวรรณคดีไทย)

ตอนที่ ๓ จงพิจารณาว่าบทร้อยกรองที่กำหนดให้ ปรากฏรสวรรณคดีไทยใด

| เสาวรจนี | นารีย่ปราโมทย์                                                                                                                                                            | พิโรธวาที | สัลลาปคพิสัย                                                                                                                                                                 |
|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ..... ๑. | “พงศ์กษัตริย์ทศนนางเจือกันน้อย<br>ประไพพิศตรลักษณ์ล้ำล้วนขำคม<br>ชนงเนตรเกศร่อนสะอาด<br>พระเพลนพิศคิดหมายเสียดายดวง                                                       |           | ดูเข้มช้อยโฉมเฉลาทั้งแผ้วผม<br>ทั้งเนียนมวลงเปล่งออกเต่งทรง<br>ดังสุรางค์นางนาฏในวังหลวง<br>แล้วหนักหน่วงนึกที่จะหนีไป”                                                      |
| ..... ๒. | “ถึงม้วยดินสิ้นฟ้ามหาสมุทร<br>แม่นเกิดในใต้ฟ้าสุธาธาร<br>แม่นเนื้อเย็นเป็นห้วงมหรณพ<br>แม่นเป็นบัวตัวพี่เป็นภุมรา<br>เจ้าเป็นถ้าอำไพขอให้พี่<br>จะติดตามทราบนสงวนนวลละออง |           | ไม่สิ้นสุดความรักสมครสมาน<br>ขอพบพานพิศวาสไม่คลายคลา<br>พี่ขอพบศรีสวัสดิ์เป็นมัจฉา<br>เซยผกาโกสมปทุมทอง<br>เป็นราชสีห์สมสู่เป็นคู่สอง<br>เป็นคู่ครองพิศวาสทุกชาติไป”         |
| ..... ๓. | “อยากลบรอยเท้าเปื้อนพื้นเรือนหอ<br>ยิ่งอยากลบยิ่งกระจำจไม่ร้างรา                                                                                                          |           | ลภาพาคู่เคลียคลอกันต่อหน้า<br>เห็นดำตาตางิจจจำไว้ดำใจ”                                                                                                                       |
| ..... ๔. | “เหลือบเห็นกวางขำดำชลับ<br>งามเขาเป็นกิ่งกาญจนา<br>คอก่งเป็นวงราววาด<br>เหลียวหน้ามาดูภูมิ<br>ยามวิงลิ่วล้ำดังลมส่ง                                                       |           | งามสรรพสะพรั่งดังเลขา<br>งามนิลรัตนรูจี<br>รูปสะอาดคราวนางสำอางศรี<br>งามดั่งนารีชำเลื่องอาย<br>ตัดตรงท่มพลันผ่นผาย”                                                         |
| ..... ๕. | “แล้วว่าอนิจจาความรัก<br>ตั้งแต่จะเชียวเป็นเกลียวไป<br>สตรีใดในพิภพจบนแดน<br>ด้วยไฝรักให้เกินพิกตร้า<br>โอ้อว่าเสียดายตัวนัก<br>จะออกซื้อลือชั่วไปทั่วทิศ                 |           | เพ็งประจักษ์ดังสายน้ำไหล<br>ที่ไหนเลยจะไหลคืนมา<br>ไม่มีใครได้แค้นเหมือนนอกข้า<br>จะมีแต่เวทนาเป็นเนื่องนิจ<br>เพราะเชือลั่นหลงรักจึงซ้ำจิต<br>เมื่อพลั้งคิดผิดแล้วจะโทษใคร” |

..... ๖. “ลำนวนเอ๋ยจะด่วนไปก่อนแล้ว  
จะโรยร้างห่างสิ้นกลิ่นมาลี

ทั้งเกิดแก้วพิรุณยี่สุนสี  
จำปีเอ๋ยก็ปีจะมาพบ”

..... ๗. “พระโยคีชี้หน้าว่าอู่เหม  
เพราะหลงผัวมัวเมาเฝ้าตะโก  
อียักขาตาโตโมโหมาก  
เหมาะเหม็ง

ยังไ่ว่วุ่นวายอิตายโง  
ว่ากูโงมึงก็ตลกนรกเอง  
รูปก็ กากปากก็ เปราะไม่

นมสองข้างอย่างกระโปรงดูโตงเตง  
..... ๘. “น้องเอยน้องรัก  
งามองค์ทรงลักษณ์วิไล  
พี่หวังจากไมตรีจิต  
ควรฤดวงใจไม่เมตตา  
ช่างผินผ่นหันหลังไม่แลดู  
เชิญชมม้ายายตามาทางนี้

ผัวของเอ็งเขาระอาไม่น่าชม”  
นวลละล่องผ่องพักตร์เพียงไข  
พิศไหนสารพันเป็นขวัญตา  
รักร่วมสนิทเสนหา  
แต่จะตอบวาทจากที่ไม่มี

..... ๙. “เคยหมอบใกล้ได้กลิ่นสุคนธ์ตรลบ  
สิ้นแผ่นดินสิ้นรสสุคนธา

โฉมตรูขัดใจสิ่งไรพี่  
จะสะบัดเบือนหนีพี่ยาโย”  
ละอองอบรสรื่นชื่นนาสา  
วาสนาเราก็สิ้นเหมือนกลิ่นสุคนธ์”

..... ๑๐. “อำมรงค์ตั้งแต่นเป็นแหวนเพชร  
ทับทิมแดงแสงวามั่งงามงด

แต่ละเม็ดแวววาวราวจะหยด  
มรกตไพฑูรย์จำรูญราย”